



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

1^ο Συνέδριο
Προπτυχιακών φοιτητών/τριών των
Παιδαγωγικών Τμημάτων της Σ.Α.Ε.
EduTopia
13 Μαΐου 2017





ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ

EduTopia

2017

**Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Πανεπιστήμιο Αιγαίου**



Επιμέλεια Βιβλίου Περιλήψεων & Video:

Καθηγ. Έλενα Κ. Θεοδωροπούλου, Κοσμητόρισα

Πατρίσια Οίκουτα-Μάζζα, Συμβασιούχος, Σ.Α.Ε., Παν/μιο Αιγαίου

Copyright: Σ.Α.Ε., Παν/μιο Αιγαίου, Ρόδος.

Επιστημονική Επιτροπή

1. Αυγερινός Ευγένιος, Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε.
2. Γουβιάς Διονύσης, Αναπληρωτής Καθηγητής Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.
3. Δάρρα Μαρία, Επίκουρη Καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε.
4. Θεοδωροπούλου Έλενα, Καθηγήτρια Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.
5. Καζούλλη Βασιλεία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε.
6. Κατσαδώρας Γιώργος, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε.
7. Κιμουρτζής Παναγιώτης, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε.
8. Κλαδάκη Μαρία, Επίκουρη Καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε.
9. Κοντάκος Αναστάσιος, Καθηγητής Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.
10. Μοσκόφογλου- Χιονίδου Μαρία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε.
11. Νικολάου Ελένη, Λέκτορας Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.
12. Παπαδάτος Γιάννης, Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.
13. Σκουμιάς Μιχαήλ, Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε.
14. Σοφός Αλιβίζος, Καθηγητής, Πρόεδρος Π.Τ.Δ.Ε.
15. Σταμάτης Παναγιώτης Ι, Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.
16. Τσιμπιδάκη Ασημίνα, Επίκουρη Καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε.
17. Φεσάκης Γιώργος, Αναπληρωτής Καθηγητής Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.
18. Φώκιαλη Πέρσα, Καθηγήτρια Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.
19. Φωκίδης Εμμανουήλ, Λέκτορας Π.Τ.Δ.Ε.
20. Χριστοδουλίδου Λουίζα, Επίκουρη Καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε.

Οργανωτική Επιτροπή

Θεοδωροπούλου Ελένη, Καθηγήτρια Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Κοσμητόρισα της Σ.Α.Ε.
Βιτσιλάκη Χρυσή, Καθηγήτρια, Πρόεδρος Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.
Σοφός Λοΐζος, Καθηγητής, Πρόεδρος Π.Τ.Δ.Ε.
Τσιμπιδάκη Ασημίνα, Επίκουρη Καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε.
Οίκουτα Μάζζα Πατρίσια, Συμβασιούχος, Σ.Α.Ε., Παν/μιο Αιγαίου

Γραμματειακή Υποστήριξη

Βλαμούλη Άρτεμις, φοιτήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.
Καλιγγέρη Κατερίνα, φοιτήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.
Κατσιάνη Κυπαρισσία, φοιτήτρια, Π.Τ.Δ.Ε.
Κομιζόγλου Άννα, φοιτήτρια, Π.Τ.Δ.Ε.
Μπέλια Παναγιώτα, φοιτήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.
Πεζουβάνη Μαρία Τσαμπίκα, φοιτήτρια, Π.Τ.Δ.Ε.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ



Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων, Κτίριο Κλεόβουλος, Δημοκρατίας 1, Ρόδος

09.30-10:00: Εγγραφές

10.00-10:20: Χαιρετισμοί:

Γκρίτζαλης Στέφανος, Πρύτανης Πανεπιστημίου Αιγαίου

Γιασιράνη Χαρούλα, Εντεταλμένη Περιφερειακό Σύμβουλο Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Λιαράκου Γεωργία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Αναπληρώτρια Προέδρου, Π.Τ.Δ.Ε.

Ανδρεαδάκης Νικόλαος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Αναπληρωτής Προέδρου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.

Άνοιγμα Συνεδρίου: Καθηγήτρια, Έλενα Κ. Θεοδοροπούλου, Κοσμητόρισα της Σ.Α.Ε.

Προβολή βίντεο: χορωδιακός χαιρετισμός από τη Βραζιλία: της Neila Ruiz Alfonso Alfonso, υποψ. Διδ/σας του State University of Rio de Janeiro, φοιτήτριας Διεθνούς

Κινητικότητας Erasmus + 2016 στο Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής & του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού.

Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνιών & Φυσικές Επιστήμες

Προεδρείο: Φεσάκης Γιώργος, Σκουμιός Μιχαήλ

10.20-10:30: Κεφάλα Ειρήνη: Οι πεποιθήσεις διδακτικής επάρκειας των φοιτητών του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου σχετικά με τη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών

Επίβλεψη: Σκουμιός Μιχαήλ

10.30-10:40: Ρουφάνη Μαρία: Διερεύνηση των απόψεων των φοιτητών των Παιδαγωγικών Τμημάτων για τη χρήση εργαλείων της Πληροφορικής ως υπηρετούντες δάσκαλοι. Μία προσέγγιση με τη χρήση δομικών μοντέλων εξισώσεων

Επίβλεψη: Φωκίδης Εμμανουήλ

10.40-10:50: Σιαφάκας Βασίλης: Οι αντιλήψεις των παιδιών για την ταχύτητα των σωμάτων

Επίβλεψη: Σκουμιός Μιχαήλ

10.50-11:00: Σταματίου Αναστασία: Η χρήση των Τ.Π.Ε. από Παιδιά Προσχολικής ηλικίας εκτός Νηπιαγωγείου

Επίβλεψη: Φεσάκης Γιώργος

11.00-11:10: Συζήτηση

Ειδική Αγωγή - Ψυχολογία

Προεδρείο: Δάρρα Μαρία, Νικολάου Ελένη

11.10-11:20: Καρανάσου Μαρία: Αντιλήψεις γονέων για την επιθετική συμπεριφορά των παιδιών

Επίβλεψη: Νικολάου Ελένη

11.20-11:30: Μασάλα Δήμητρα: Ο ρόλος των γονέων στην εκπαίδευση και δημιουργική απασχόληση ενηλίκων με αναπηρία

Επίβλεψη: Τσιμπιδάκη Ασημίνα

11.30-11:40: Παπανελοπούλου Ζωή: Αντιλήψεις γονέων για το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού στην προσχολική ηλικία

Επίβλεψη: Νικολάου Ελένη

11.40-11:50: Πέρου Παρασκευή: *Το ψυχολογικό κλίμα της τάξης στην ειδική αγωγή: μελέτη περίπτωσης*
Τσιμπιδάκη Ασημίνα

11.50-12:00: Τσελεπή Αγοραστή: *Αντιλήψεις εκπαιδευτικών για την επιθετική συμπεριφορά των παιδιών*
Επίβλεψη: Νικολάου Ελένη

12.00-12:10: Συζήτηση

Παιδαγωγικές, Κοινωνιολογικές, & Ιστορικές Προσεγγίσεις

Προεδρείο: Κοντάκος Αναστάσιος, Θεοδωροπούλου Έλενα

12.10-12:20: Βαρβαρέσος Παναγιώτης, Λαός Δημήτρης: *Η μετάβαση του παιδιού από την οικογένεια στο σχολείο: Το παράδειγμα του νηπιαγωγείου και του δημοτικού σχολείου*
Επίβλεψη: Κοντάκος Αναστάσιος

12.20-12:30: Βαρβαρέσος Παναγιώτης, Καλούπη Παρασκευή, Καρυώτη Σουλτάνα, Λαός Δημήτρης, Σκορδής Χρίστος: *Η εκπαίδευση στο νησί της Ρόδου κατά την περίοδο 1936-1947: Το παράδειγμα της Κρεμαστής*
Επίβλεψη: Κοντάκος Αναστάσιος

12.30-12:40: Γαβαλίδη Μαρία - Πηνελόπη, Σικαλιά Σοφία: *Σχέση Νηπιαγωγείου-οικογένειας*
Επίβλεψη: Φώκιαλη Πέρσα

12.40-12:50: Καπαρουδάκη Κατερίνα: *Η νεότητα και τα κινήματα αμφισβήτησης στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ κατά την δεκαετία του 1960: η προσέγγιση από τον κινηματογράφο*
Επίβλεψη: Κιμουρτζής Παναγιώτης

12.50-13:00: Καπέλλα Μαρία: *Το εργασιακό άγχος και η επαγγελματική εξουθένωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης*
Επίβλεψη: Δάρρα Μαρία

13.00-13:10: Κορωναίου Χριστίνα: *Ο θεσμός των πειραματικών σχολείων στην πορεία της ιστορίας*
Επίβλεψη: Σοφός Αλιβίζος

13.10-13:20: Παπαμανώλη Μαρία, Πέπη Καλλιόπη - Δωροθέα: *Παιδαγωγικές διαστάσεις του εξωτερικού χώρου των νηπιαγωγείων της πόλεως και των χωριών της Ρόδου*

Επίβλεψη: Σταμάτης Παναγιώτης Ι

13.20-13:30: Φρυγανά Παρασκευή: *Τα δύο φύλα (πρέπει να) προέρχονται από δύο διαφορετικούς κόσμους; Μύθοι και αλήθειες!*

Επίβλεψη: Γουβιάς Διονύσης

13.30-13:40: Συζήτηση

Λογοτεχνία

Προεδρείο: Τσιμπιδάκη Ασημίνα, Χριστοδουλίδου Λουίζα

13.40-13:50: Κογιάμη Άννα: *Ο «Τιθωνός» του Κυριάκου Χαραλαμπίδη: μια διακειμενική ανάγνωση*

Επίβλεψη: Χριστοδουλίδου Λουίζα

13.50-14:00: Μαγκαφά Ζωοπηγή: *Ο Κόσμος της Κύπρου» του Γιώργου Σεφέρη και του Αδαμάντιου Διαμαντή, μέσα από την αλληλογραφία και το έργο τους*

Επίβλεψη: Χριστοδουλίδου Λουίζα

14.00-14:10: Μαστροκώστα Σταμουλία, *Λογοτεχνικές Προσεγγίσεις σε παιδιά Νηπιαγωγείου και Δημοτικού. Συγκλίσεις και αποκλίσεις*

Επίβλεψη: Παπαδάτος Γιάννης

14.10-14:20: Σιαφάκας Βασίλης: *Ο Χρυσός Μύθος» του Νίκου Νικολαΐδη: μία ανάγνωση*

Επίβλεψη: Χριστοδουλίδου Λουίζα

14.20-14:30: Σιδέρη Ευαγγελία: *Προσεγγίσεις σε διηγήματα του Νίκου Νικολαΐδη: χαρακτήρες και μοτίβα*

Επίβλεψη: Χριστοδουλίδου Λουίζα

14.30-14:40: Τσέντη Ζωή: *Ο Διόνυσος» του Κυριάκου Χαραλαμπίδη*

Επίβλεψη: Χριστοδουλίδου Λουίζα

14.40-14:50: Συζήτηση

Διεπιστημονικές προσεγγίσεις

Προεδρείο: Σταμάτης Παναγιώτης Ι, Φωκίδης Εμμανουήλ

Τ.Π.Ε.-Γλώσσα

14.50-15:00: Ειρήνη Μαλλιά: *Αποτελέσματα από τη χρήση τρισδιάστατων εκπαιδευτικών παιχνιδιών για την διδασκαλία ενοτήτων της Μελέτης του Περιβάλλοντος σε μαθητές της Γ τάξης.*

Επίβλεψη: Φωκίδης Εμμανουήλ

15.00-15:10: Ομάδα φοιτητών/τριών: Δραστηριότητες Γραμματισμού με παιδιά πρόσφυγες εντός και εκτός σχολείου
Επίβλεψη: Καζούλλη Βασιλεία

Τ.Π.Ε.-Μαθηματικά

15.10-15:20: Σαββάτη Αναστασία: Αποτελέσματα από τη διδασκαλία μαθηματικών εννοιών με τη χρήση τρισδιάστατου εκπαιδευτικού παιχνιδιού. Αποτελέσματα από πιλοτική εφαρμογή
Επίβλεψη: Φωκίδης Εμμανουήλ

Ειδική αγωγή-Τ.Π.Ε.-Μαθηματικά

15.20-15:30: Χαϊτόγλου Σοφία: Μελέτη περίπτωσης μαθητή με ήπια νοητική υστέρηση και νευρική ανορεξία στην εκμάθηση μαθηματικών μέσω ΤΠΕ
Επίβλεψη: Τσιμπιδάκη Ασημίνα

Μαθηματικά-Παιδαγωγικά

15.30-15:40: Βαμβουλή Αικατερίνη, Λυσγάρη Καλλιόπη, Παπακυριακού Φλώρα, Στεργίου Αθανάσιος, Στεφάνου Ιωάννα: Μετασχηματίζοντας το επιτραπέζιο παιχνίδι ΕυρωΑξιόπολη με χρήση ποσοστών και επιτοκίων για "οικονομική κρίση" και άλλες" κρίσεις"
Επίβλεψη: Μοσκόφογλου-Χιονίδου Μαρία

15.40-15:50: Ζουρούδη Τσαμπίκα, Μία θεώρηση της "παλιάς" γεωμετρίας (Ευκλείδεια Γεωμετρία) σε σχέση με άλλες "νέες" γεωμετρίες που προέκυψαν με την αίρεση του 5ου αιτήματος του Ευκλείδη. Μια ιστορική αναδρομή-καταγραφή. Εφαρμογές και ρεαλιστικά αποτελέσματα στην καθημερινή ζωή.
Επίβλεψη: Αυγερινός Ευγένιος

Λαογραφία-Παιδαγωγικά

Προεδρείο: Κλαδάκη Μαρία, Παπαδάτος Γιάννης

15.50-16:00: Γαλάνη Σεβαστή: Η συμβολή του δασκάλου στη διατήρηση των εθίμων της Απειράνθου Νάξου
Επίβλεψη: Κατσαδώρας Γεώργιος

Φυσικές Επιστήμες-Θέατρο-Παιδαγωγικά

16.00-16:10: Σαλταούρα Αικατερίνη: Η διδασκαλία των φυσικών επιστημών με τη χρήση του εκπαιδευτικού δράματος.
Επίβλεψη: Κλαδάκη Μαρία

Παιδαγωγικά-Ψυχολογία-Θέατρο

Προεδρείο: Θεοδωροπούλου Έλενα, Τσιμπιδάκη Ασημίνα

16.10-16:20: Βαΐτσης Φίλιππος : *Χαρακτήρες με αναπηρία στα έργα του Μπέκετ*
Επίβλεψη: Κλαδάκη Μαρία

16.20-16:30: Μπαχούμα-Παπαδάκη Μάρω: *Παιδικό ή παιδ-αγωγικό θέατρο;*
Επίβλεψη: Θεοδωροπούλου Έλενα

16.30-16:40: Ντεστάκου Νίκη: *Οι Νέοι στο θέατρο ενηλίκων: Η περίπτωση του*
Γυάλινου Κόσμου
Επίβλεψη: Κλαδάκη Μαρία

16.40-16:50: Παπατόλιου Αθανασία: *Η μορφή της δασκάλας στο θέατρο: Η*
περίπτωση της Αννι Σάλιβα
Επίβλεψη: Κλαδάκη Μαρία

Φιλοσοφία-Λογοτεχνία

16.50-17:00: Ζαχαράτου Σοφία, Σέγκκος Νίκος: *Ανα/αποκαλύπτοντας*
φιλοσοφικά στοιχεία σε λογοτεχνικά κείμενα: από τα Χάι Κου του Σεφέρη στο
Παραμύθι του Γκαίτε
Επίβλεψη: Θεοδωροπούλου Έλενα

Φιλοσοφία-Παιδαγωγική

17.00-17:10: Αγγελίδης Μιλτιάδης, Παλάβρα Ελένη, Τσιμπερόπουλος Πέτρος:
Η συζήτηση στο Νηπιαγωγείο : καλή πρακτική, συνήθεια ή ψευδο- ανάγκη; (από
την παιδαγωγική στη φιλοσοφία)
Επίβλεψη: Θεοδωροπούλου Έλενα

17.10-17:20: Βλαμούλη Άρτεμις, Κυριαζής Άγγελος: *Από μια ηθική οπτική*
γωνία: η περίπτωση του σχολείου μέσα από ένα κείμενο του Philippe Meirieu
Επίβλεψη: Θεοδωροπούλου Έλενα

17.20-17:30: Καλιγγέρη Κατερίνα, Κολιού Σεβαστή, Μπέλια Παναγιώτα:
Παρατηρώντας τα παιδιά να συζητούν: ποιες γέφυρες προς τη φιλοσοφία με
παιδιά;
Επίβλεψη: Θεοδωροπούλου Έλενα

17.30-17:40: Συζήτηση

17.40-17:50: Βίντεο με θέμα: Πτυχίο στα 4 χρόνια, ΑΠΟΣΑΕ, Συντονίστρια Μαρία
Κλαδάκη

17.50-18:00: Λήξη Συνεδρίου, Θεοδωροπούλου Έλενα, Τσιμπιδάκη Ασημίνα

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνιών & Φυσικές Επιστήμες

Οι πεποιθήσεις διδακτικής επάρκειας των φοιτητών του Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αιγαίου σχετικά με τη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών

Εισήγηση: Ειρήνη Κεφάλα, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Αιγαίου,
pre13076@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Μιχαήλ Σκουμιός, Επίκουρος Καθηγητής, Π.Τ.Δ.Ε.
skoumios@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Η έρευνα που μελετά τις πεποιθήσεις διδακτικής επάρκειας των υποψηφίων και των εν ενεργεία εκπαιδευτικών σχετικά με τη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών είναι ιδιαίτερα περιορισμένη. Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η μελέτη των πεποιθήσεων διδακτικής επάρκειας των τεταρτοετών φοιτητών του Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αιγαίου σχετικά με τη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών. Ειδικότερα, η εργασία εστιάζεται στη διερεύνηση των προσωπικών πεποιθήσεων επάρκειας και των πεποιθήσεων προσδοκίας του αποτελέσματος των φοιτητών για τη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών. Το δείγμα της έρευνας απετέλεσαν 97 φοιτητές που φοιτούσαν στο τέταρτο έτος των σπουδών τους στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το εργαλείο πεποιθήσεων διδακτικής επάρκειας στις Φυσικές Επιστήμες STEBI-B που περιλαμβάνει 23 δηλώσεις σε κλίμακα Likert 5 επιλογών, το οποίο συμπληρώθηκε από τους φοιτητές. Από την ανάλυση των δεδομένων προέκυψε ότι οι πεποιθήσεις διδακτικής επάρκειας των φοιτητών σχετικά με τη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών και στις δύο διαστάσεις τους (προσωπικές πεποιθήσεις επάρκειας, πεποιθήσεις προσδοκίας του αποτελέσματος) εντάσσονται σε ενδιάμεσο επίπεδο. Οι φοιτητές δεν θεωρούν ότι είναι ιδιαίτερα ικανοί να οργανώνουν και να υλοποιούν διδασκαλία με τρόπο που να προάγει σημαντικά τη μάθηση των Φυσικών Επιστημών. Η εργασία ολοκληρώνεται με σχολιασμό των ευρημάτων και με καταγραφή προτάσεων για περαιτέρω έρευνα.

Οι απόψεις των φοιτητών των παιδαγωγικών τμημάτων για τη χρήση των υπολογιστών στη διδασκαλία τους. Μία προσέγγιση με τη χρήση δομικών μοντέλων εξισώσεων

**Εισήγηση: Μαρία Ρουφάνη, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Αιγαίου,
pre13154@rhodes.aegean.gr**

**Επίβλεψη: Εμμανουήλ Φωκίδης, Λέκτορας Π.Τ.Δ.Ε
fokides@aegean.gr**

Σκοπός της εργασίας είναι να εξετάσει την πρόθεση των φοιτητών των Παιδαγωγικών Τμημάτων στην Ελλάδα να χρησιμοποιήσουν τους υπολογιστές στην διδασκαλία τους, όταν θα υπηρετήσουν ως εν ενεργεία εκπαιδευτικοί. Για το σκοπό αυτό, κατασκευάστηκε ένα ερωτηματολόγιο αποτελούμενο από 35 ερωτήσεις, που στηρίχθηκε στο Technology Acceptance Model. Εξετάστηκαν οι εξής παράγοντες: (α) η υποκειμενική ευκολία χρήσης των υπολογιστών, (β) η υποκειμενική αυτό-επάρκεια αναφορικά με τη χρήση των υπολογιστών, (γ) η υποκειμενική αντίληψη της χρησιμότητας, (δ) η στάση απέναντι στη χρήση και (ε) η συμπεριφορική προδιάθεση να χρησιμοποιήσουν υπολογιστές. Το ερωτηματολόγιο ήταν διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή για τρεις μήνες και συμμετείχαν 264 τελειόφοιτοι. Από την ανάλυση των δεδομένων φάνηκε πως η συμπεριφορική προδιάθεση επηρεάζεται σημαντικά από τη στάση απέναντι στη χρήση και δευτερευόντως από τους άλλους παράγοντες. Επίσης, η στάση επηρεάζεται σημαντικά τόσο την υποκειμενική ευκολία χρήσης όσο και την υποκειμενική αντίληψη χρησιμότητας των υπολογιστών.

Οι αντιλήψεις των παιδιών για την ταχύτητα
**Εισήγηση: Βασίλης Σιαφάκας, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Αιγαίου,
pre13161@rhodes.aegean.gr**

Επίβλεψη: Μιχαήλ Σκουμιάς, Επίκουρος Καθηγητής, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Αιγαίου, skoumios@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Μολονότι έχουν εντοπιστεί και καταγραφεί οι αντιλήψεις των μαθητών για έννοιες και φαινόμενα των Φυσικών Επιστημών, είναι ιδιαίτερα περιορισμένη η έρευνα που μελετά τις αντιλήψεις των μαθητών (και ιδιαίτερα του δημοτικού σχολείου) για την έννοια της ταχύτητας. Η παρούσα εργασία αποσκοπεί στη διερεύνηση των αντιλήψεων των μαθητών της ΣΤ΄ τάξης του δημοτικού σχολείου αναφορικά με: (α) την έννοια της ταχύτητας, (β) τη σχέση ανάμεσα στην απόσταση, το χρόνο, την ταχύτητα και τη μάζα, (γ) τη σχέση μέσης και στιγμιαίας ταχύτητας και (δ) τη διαδικασία υπολογισμού της ταχύτητας, της απόστασης και του χρόνου. Ως ερευνητικό εργαλείο συλλογής των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο το οποίο σχεδιάστηκε προκειμένου να εκμαιευτούν οι αντιλήψεις των μαθητών. Το ερωτηματολόγιο δόθηκε σε 120

μαθητές της ΣΤ΄ τάξης δημοτικών σχολείων της Ρόδου. Η ανάλυση των δεδομένων επέτρεψε τον εντοπισμό και την καταγραφή των αντιλήψεων των μαθητών για την ταχύτητα. Διαπιστώθηκε ότι οι περισσότεροι μαθητές δεν αντιλαμβάνονται την ταχύτητα ως σχέση ανάμεσα στην απόσταση και το χρόνο και συνδέουν την ταχύτητα μόνο με την απόσταση, μόνο με το χρόνο ή με τα χαρακτηριστικά του κινητού. Επίσης, οι περισσότεροι μαθητές συγχέουν το χρόνο με την απόσταση, την απόσταση με την ταχύτητα, τον χρόνο με την ταχύτητα και την ταχύτητα με τη δύναμη, ενώ διακρίνουν τη μέση από τη στιγμιαία ταχύτητα. Επιπρόσθετα, προέκυψε ότι για τον υπολογισμό της ταχύτητας, της απόστασης ή του χρόνου οι μαθητές συνήθως προσθέτουν τα δεδομένα («προσθετική στρατηγική»), αφαιρούν τα δεδομένα («αφαιρετική στρατηγική») ή επιλέγουν το δεδομένο με την επικρατέστερη τιμή («στρατηγική επικράτησης»). Στο τέλος της εργασίας σχολιάζονται τα ευρήματα και παρέχονται προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

Η χρήση των Τ.Π.Ε. από Παιδιά Προσχολικής ηλικίας εκτός Νηπιαγωγείου
Εισήγηση: Αναστασία Σταματίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου,
pse13215@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Γιώργος Φεσάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.,
Πανεπιστήμιο Αιγαίου,
gfesakis@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Στις μέρες μας, τα ψηφιακά μέσα και οι ψηφιακές συσκευές, έχουν κατακλύσει τη καθημερινότητα των ενηλίκων και των παιδιών, από την προσχολική, ακόμα, ηλικία. Σύμφωνα με έρευνες, τα παιδιά χρησιμοποιούν τις ψηφιακές τεχνολογίες στο σχολικό και στο οικογενειακό περιβάλλον, απασχολούμενα πολλές ώρες μπροστά σε οθόνες. Ως αποτέλεσμα, δημιουργούνται πολλαπλά ερωτήματα σε γονείς και εκπαιδευτικούς σχετικά με τα αποτελέσματα της έκθεσης αυτής των παιδιών στην ψηφιακή τεχνολογία. Τα ερωτήματα επικεντρώνονται τόσο στην ποσότητα, σε ώρες καθημερινής χρήσης, όσο και στην ποιότητα της αλληλεπίδρασης. Ειδικότερα, για την ποιότητα τα ερωτήματα αφορούν στον τρόπο αξιολόγησης των αναπτυξιακά κατάλληλων λογισμικών, ψηφιακών παιχνιδιών και δικτυακών τόπων, την ασφαλή χρήση του διαδικτύου κ.α.

Η παρούσα εργασία θέλει να συνεισφέρει στον σχετικό διάλογο μέσα από την ανασκόπηση σύγχρονων σχετικών ερευνών και των θέσεων Διεθνών Οργανισμών με σκοπό να καταγραφούν απόψεις και δεδομένα στο κατά πόσο υπάρχουν θετικές ή/και αρνητικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη των παιδιών από την χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών και του διαδικτύου. Επιπλέον η εργασία

παρουσιάζει στοιχεία από δείγμα 100 παιδιών, που διαμένουν στη Ρόδο ή στη Θεσσαλονίκη, για την υπάρχουσα κατάσταση στη χώρα μας σχετικά με την έκταση, την ένταση και την ποιότητα της εξωσχολικής χρήσης ψηφιακών τεχνολογιών και του διαδικτύου από παιδιά Νηπιαγωγείου. Τέλος, στην εργασία ανιχνεύεται η άποψη των γονέων σχετικά με τη σχέση των παιδιών με την ψηφιακή τεχνολογία και τα αποτελέσματα συζητιούνται σε σχέση με τα διεθνή. Η εργασία ενδιαφέρει μεταξύ άλλων παιδαγωγούς, γονείς και εκπαιδευτικούς, σχεδιαστές εφαρμογών των ψηφιακών τεχνολογιών για νεαρά παιδιά.

Ειδική Αγωγή - Ψυχολογία

Αντιλήψεις γονέων για την επιθετική συμπεριφορά των παιδιών
Εισήγηση: Μαρία Καρανάσου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου,
pse13076@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Ελένη Νικολάου, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ, Πανεπιστημίου Αιγαίου
enikolaou@aegean.gr

Περίληψη

Ο στόχος της παρούσας έρευνας είναι η διερεύνηση των αντιλήψεων των γονέων σχετικά με την επιθετική συμπεριφορά των παιδιών, τα σημαντικότερα αίτια, τους τις συναισθηματικές τους αντιδράσεις και τους τρόπους αντιμετώπισης. Στους συμμετέχοντες χορηγήθηκε ερωτηματολόγιο το οποίο βασίστηκε σε προγενέστερες έρευνες. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι γονείς θεωρούν πως η αδιαφορία των γονέων, η βία στο οικογενειακό περιβάλλον, η έλλειψη χρόνου των γονέων και οι γονεϊκές συγκρούσεις είναι τα πιο πιθανά αίτια της επιθετικής συμπεριφοράς των παιδιών. Τα ευρήματα μπορούν να αξιοποιηθούν προς την κατεύθυνση του σχεδιασμού προγραμμάτων εκπαίδευσης των γονέων με στόχο την πρόληψη και την καλύτερη διαχείριση της επιθετικότητας των παιδιών.

Ορόλος των γονέων στην εκπαίδευση και δημιουργική απασχόληση ενήλικων ατόμων με αναπηρία

Εισήγηση: Δήμητρα Μασάλα, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pre13112@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Ασημίνα Τσιμπιδάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια
Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
tsimpidaki@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Η ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας (Blacher, Kraemer & Howell, 2010; Krauss, Seltzer & Jacobson, 2005), η ανάδειξη της σημασίας του ρόλου των γονέων όσον αφορά στην εκπαίδευση και στη δημιουργική απασχόληση των ενήλικων παιδιών τους με αναπηρία, έχει αποτελέσει σημείο ενδιαφέροντος της παγκόσμιας επιστημονικής κοινότητας, ενώ στην Ελλάδα η έρευνα βρίσκεται σε πολύ πρώιμο στάδιο. Η παρούσα μελέτη επιδιώκει να μελετήσει τους τρόπους με τους οποίους εκπαιδεύονται και απασχολούνται τα ενήλικα άτομα με αναπηρία όταν βρίσκονται στο σπίτι τους, σύμφωνα με την οπτική των γονέων τους και ειδικότερα, των μητέρων τους. Η μελέτη συνιστά μία ποιοτική έρευνα, η οποία βασίστηκε σε ποιοτικές και ποσοτικές μεθόδους ανάλυσης. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν δέκα μητέρες, ηλικίας 48-52 ετών, με ένα ενήλικο παιδί με σοβαρή αναπηρία. Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε δομημένη συνέντευξη. Τα ευρήματα της μελέτης καταδεικνύουν ότι οι μητέρες παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά άγχους καθώς θεωρούν ότι ο ρόλος τους στην εκπαίδευση και δημιουργική απασχόληση των παιδιών τους είναι σημαντικός και ζωτικής σημασίας και κυρίως επειδή η όλη εκπαίδευση των ενήλικων παιδιών βασίζεται στις δικές τους αποφάσεις. Συνάμα, αναφέρουν ότι το κράτος δεν βοηθάει αρκετά στον τομέα της εκπαίδευσης και δημιουργικής απασχόλησης ενήλικων με σοβαρή αναπηρία, και εκτιμούν τις κρατικές παροχές ως ανεπαρκείς. Ακόμα, ασχολούνται σε καθημερινή βάση με τα παιδιά τους με αναπηρία, με διάφορες δραστηριότητες εντός του σπιτιού, αλλά μόνο για λίγες ώρες. Τέλος, συμβουλεύουν τους νέους γονείς παιδιών με αναπηρία να ασχολούνται όσο πιο γίνεται περισσότερο με τα παιδιά τους, να αναζητούν βοήθεια από διάφορους φορείς για έναν πιο αποτελεσματικό χειρισμό της απασχόλησής τους στο σπίτι και προτείνουν ότι θα ήταν πολύ σημαντικό να παρακολουθούν τα ενήλικα άτομα με αναπηρία κάποιο εξειδικευμένο κέντρο εκπαίδευσης και δημιουργικής απασχόλησης.

Αντιλήψεις γονέων για τον σχολικό εκφοβισμό

Εισήγηση: Ζωή Παпанελοπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pse13168@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Ελένη Νικολάου, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
enikolaou@aegean.gr

Περίληψη

Ο εκφοβισμός στα σχολεία έχει αναγνωριστεί ως ένα σοβαρό και πολύπλοκο παγκόσμιο πρόβλημα που επιφέρει αρνητικές βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην ψυχοκοινωνική προσαρμογή των παιδιών. Η παρούσα εργασία διερευνά τις απόψεις των γονέων σχετικά με το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού στο νηπιαγωγείο. Σκοπός της εργασίας είναι η καταγραφή και η ερμηνεία (αξιοποίηση) των αντιλήψεων των γονέων για τις διάφορες μορφές εκφοβισμού, τους αποτελεσματικούς τρόπους αντιμετώπισης και πρόληψης του φαινομένου. Το δείγμα της έρευνας αποτελούνταν από 52 γονείς με παιδιά στην προσχολική ηλικία. Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται ένα μέρος των ευρημάτων της έρευνας. Σύμφωνα με τις απαντήσεις των συμμετεχόντων στην έρευνα, η συνεργασία με τους γονείς θεωρείται πολύ σημαντικός παράγοντας για την αντιμετώπιση του φαινομένου, η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών καθώς και η συνεργασία των εκπαιδευτικών με υποστηρικτικές υπηρεσίες της κοινότητας. Τα αποτελέσματα της έρευνας μπορούν να αξιοποιηθούν στο σχεδιασμό προγραμμάτων επιμόρφωσης για τους εκπαιδευτικούς με στόχο την πρόληψη και την καλύτερη διαχείριση του φαινομένου στη προσχολική ηλικία.

Το ψυχολογικό κλίμα της τάξης στην ειδική αγωγή: Μελέτη περίπτωσης

Εισήγηση: Παρασκευή Πέρου, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pre14223@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Ασημίνα Τσιμπιδάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια
Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
tsimpidaki@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Η έρευνα έχει αναδείξει ότι το θετικό ψυχολογικό κλίμα προωθεί τη σχολική μάθηση, ενισχύει την αυτοεκτίμηση του μαθητή, παρέχει τη δυνατότητα αξιοποίησης της συλλογικής δράσης, και ταυτόχρονα, προσφέρει τη δυνατότητα πειραματισμού με νέες ιδέες και πρακτικές (Ματσαγγούρας, 2000). Στην Ελλάδα

έχουν πραγματοποιηθεί αρκετές έρευνες με θέμα το ψυχολογικό κλίμα της τάξης, που αφορούν όμως τη γενική αγωγή (Κοσμαδάκη, 2015) και όχι την ειδική αγωγή. Η παρούσα μελέτη επιδιώκει να εξετάσει το ψυχολογικό κλίμα της τάξης στην ειδική αγωγή. Ειδικότερα, πραγματεύεται: α) τον βαθμό ικανοποίησης που βιώνουν οι μαθητές από την εργασία και την παρουσία τους στην τάξη, β) την ύπαρξη ή μη συγκρούσεων και ανταγωνισμού, και εάν επιδρούν στη διαμόρφωση του ψυχολογικού κλίματος της τάξης, γ) τις αντικειμενικές δυσκολίες οι οποίες παρουσιάζονται σε κάθε μαθητή, στην τάξη, καθώς και δ) τη συνοχή που χαρακτηρίζει την τάξη. Η μελέτη συνιστά μία ποιοτική έρευνα και συγκεκριμένα, μία μελέτη περίπτωσης. Το δείγμα της έρευνας ήταν 20 μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες (ε.ε.α./α.) (5 κορίτσια και 15 αγόρια), ηλικίας 7 – 12 ετών, εκ των οποίων τα 4 παιδιά παρακολουθούν ειδικό σχολείο και τα 17 τμήματα ένταξης. Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν: 1) το Ερωτηματολόγιο της Τάξης μου (ΤΕΤ) [Προσαρμογή: Ματσαγγούρας, 1987] και 2) δομημένη συνέντευξη. Η έρευνα ανέδειξε ότι: Οι μαθητές εστιάζουν στα μαθήματα στις περιγραφές για την καθημερινή τους ημέρα. Τα μαθήματα συνιστούν σημεία αρέσκειας και ταυτόχρονα, δυσαρέσκειας για ένα υψηλό ποσοστό παιδιών. Η αγαπημένη στιγμή της ημέρας συνιστά η προπόνηση για το πιο υψηλό ποσοστό των μαθητών. Οι τσακωμοί και οι ανταγωνισμοί βιώνονται με αρνητικά συναισθήματα, ενώ η ομαδικότητα της τάξης συνιστά σημείο συνοχής. Συνάμα, η πλειονότητα των παιδιών επιθυμούν να αλλάξει κάτι στην τάξη και αυτό είναι σε επίπεδο διακόσμησης του χώρου. Τέλος, ο εκπαιδευτικός έχει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του κλίματος της σχολικής τάξης.

Αντιλήψεις εκπαιδευτικών για την επιθετική συμπεριφορά των παιδιών

Εισήγηση: Τσελεπή, Αγοραστή, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pse13227@aegean.gr

Επίβλεψη: Ελένη Νικολάου, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
enikolaou@aegean.gr

Περίληψη

Η παρούσα εργασία έχει ως στόχο να διερευνήσει τις αντιλήψεις εκπαιδευτικών για την επιθετικότητα των παιδιών και ειδικότερα τις αντιλήψεις τους για τους αιτιολογικούς παράγοντες, τις αποτελεσματικές στρατηγικές αντιμετώπισης και πρόληψης. Το δείγμα της έρευνας αποτελούνταν από 55 εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στη συγκεκριμένη εργασία παρουσιάζεται ένα μέρος των ευρημάτων της έρευνας που πραγματοποιήθηκε.

Το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στη συγκεκριμένη έρευνα ήταν το ερωτηματολόγιο το οποίο περιελάμβανε 58 ερωτήσεις με πενταβάθμια κλίμακα

τύπου Likert. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε 5 δημοτικά σχολεία των Σερρών τον Δεκέμβριο του 2016.

Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι η καλλιέργεια της ενσυναίσθησης, η διοργάνωση προγραμμάτων εκπαίδευσης για γονείς, η ενθάρρυνση της συμμετοχής του παιδιού στις δραστηριότητες της τάξης αξιολογούνται ως οι πλέον αποτελεσματικοί τρόποι αντιμετώπισης, ενώ οι τιμωρίες θεωρούνται ελάχιστα αποτελεσματικές. Επομένως, κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική η έγκυρη παρέμβαση για την πρόληψη και την καλύτερη διαχείριση του φαινομένου, καθώς και οι κατάλληλοι εκπαιδευτικοί χειρισμοί που από κοινού με τη στήριξη της οικογένειας θα συμβάλουν όχι μόνο στην αντιμετώπιση, αλλά και στην εξάλειψη των παραγόντων που προκαλούν την επιθετική συμπεριφορά των παιδιών.

Παιδαγωγικές, Κοινωνιολογικές, & Ιστορικές Προσεγγίσεις

Η μετάβαση του παιδιού από την οικογένεια στο σχολείο: Το παράδειγμα του νηπιαγωγείου και του δημοτικού σχολείου.

Εισήγηση: Βαρβαρέσος Παναγιώτης, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pse13020@aegean.gr

Λαός Δημήτριος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pse13100@aegean.gr

Επίβλεψη: , Καθηγητής Κοντάκος Αναστάσιος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.,
Kodak@Rhodes.Aegean.gr

Περίληψη

Όταν τα παιδιά μεταβαίνουν από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο λαμβάνουν χώρα μια σειρά σημαντικών αλλαγών αλλά και δυσκολιών όχι μόνο για τα ίδια αλλά και για τις οικογένειες αυτών όπως και για τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς. Η παρούσα εργασία, εστιάζει το ενδιαφέρον της στην συνεργασία των εκπαιδευτικών του νηπιαγωγείου και του δημοτικού σχολείου, καθώς και στην επικοινωνία που αναπτύσσεται μεταξύ των γονέων και των εκπαιδευτικών κατά τη μεταβατική διαδικασία. Πιο αναλυτικά, παρουσιάζονται οι απόψεις νηπιαγωγών και δασκάλων πρώτης τάξης δημοτικών σχολείων από τον πρώην Δήμο Πεταλούδων της νήσου Ρόδου, σχετικά με την ομαλή μετάβαση από το ένα σχολικό σύστημα στο άλλο. Επιπλέον, παρουσιάζονται οι αντιλήψεις αντιπροσωπευτικού δείγματος γονέων, των οποίων τα παιδιά φοιτούσαν στα νηπιαγωγεία όπου πραγματοποιήθηκε η έρευνα, σχετικά με τη διαδικασία της μετάβασης.

Η εκπαίδευση στο νησί της Ρόδου κατά την περίοδο 1936- 1947: Το παράδειγμα της Κρεμαστής.

Εισήγηση: Βαρβαρέσος Παναγιώτης, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pse13020@aegean.gr

Καλούπη Παρασκευή, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pse13069@aegean.gr

Καρυώτη Σουλτάνα, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pse09063@aegean.gr

Λαός Δημήτριος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pse13100@aegean.gr

Σκορδής Χρήστος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pse13206@aegean.gr

Επίβλεψη: Καθηγητής Κοντάκος Αναστάσιος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.,
Kodak@Rhodes.Aegean.gr

Περίληψη

Κατά την περίοδο της Ιταλοκρατίας σημειώθηκαν πολλές αλλαγές στα Δωδεκάνησα, με αποτέλεσμα να διαταραχθούν οι ισορροπίες και να επηρεαστούν πολλοί τομείς όπως ο πολιτικός, ο εκπαιδευτικός, ο θρησκευτικός και άλλοι. Η παρούσα εργασία εστιάζει το ερευνητικό ενδιαφέρον της στις μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν στο εκπαιδευτικό σύστημα των Δωδεκανήσων κατά την περίοδο 1936- 1947. Συγκεκριμένα, προσπαθεί να διερευνήσει το εκπαιδευτικό σύστημα που καθιερώθηκε στο νησί της Ρόδου και συγκεκριμένα στο χωριό της Κρεμαστής, κατά την περίοδο αυτή. Μέσα από συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν, οι ίδιοι οι κάτοικοι παρουσιάζουν το κλίμα που επικρατούσε στο εκπαιδευτικό σύστημα του χωριού όταν φοιτούσαν οι ίδιοι στο σχολείο.

Σχέση νηπιαγωγείου οικογένειας

Εισήγηση: Μαρία Πηνελόπη Γαβαλίδη, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pse13029@rhodes.aegean.gr

Σοφία Σικαλιά, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pse13203@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: , Καθηγήτρια Φώκιαλη Πέρσα, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
persa@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Στόχος της εργασίας είναι να αναδειχτεί η σημασία της συνεργασίας μεταξύ νηπιαγωγείου και οικογένειας και να διερευνηθούν οι λόγοι που την καθιστούν

απαραίτητη σήμερα στις μονάδες προσχολικής αγωγής, οι μορφές με τις οποίες υλοποιείται και τα εμπόδια που την περιορίζουν. Παρουσιάζονται τα σύγχρονα μοντέλα συνεργασίας γονέων και εκπαιδευτικών, επισημαίνονται τα οφέλη από τη γονεϊκή εμπλοκή στην προσχολική εκπαίδευση και διερευνώνται οι απόψεις των γονέων και των εκπαιδευτικών για τις κύριες πτυχές της σχέσης νηπιαγωγείου και οικογένειας. Τα ευρήματα δείχνουν ότι τόσο οι γονείς όσο και οι εκπαιδευτικοί αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα της συνεργασίας και κρίνουν ότι αυτή είναι σήμερα αρκετά ικανοποιητική από άποψη συχνότητας και τρόπου επικοινωνίας. Ταυτόχρονα όμως και οι δύο πλευρές επισημαίνουν την ανάγκη για πιο σταθερή και ειδικότερα πιο συστηματική συνεργασία, τόσο σε συλλογικό επίπεδο όσο και εξατομικευμένα.

Η νεότητα και τα κινήματα αμφισβήτησης στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ κατά την δεκαετία του 1960: η προσέγγιση από τον κινηματογράφο.

Εισήγηση: Κατερίνα Καπαρουδάκη, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pre13067@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Παναγιώτης Γ. Κιμουρτζής, Αναπληρωτής Καθηγητής, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
kimourtzis@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Η εργασία επικεντρώνεται στην κινηματογραφική ταινία και την αξιοποιεί ως πηγή για να αντληθούν στοιχεία που βοηθούν να προσεγγιστεί το θέμα νεότητα και κινήματα αμφισβήτησης κατά την δεκαετία του 1960. Παραδοχή της εργασίας αποτελεί ότι η κινηματογραφική εικόνα αποτελεί ένα προϊόν του οποίου οι σημασίες δεν περιορίζονται σε εκείνες που σχετίζονται με το μέσο και γι' αυτό αντιμετωπίζεται ως μία ερμηνεία του κοινωνικού φαινομένου που αναπαριστά. Συγκεκριμένα, μέσα από τις αναπαραστάσεις τεσσάρων ταινιών, *Εάν* (If 1968), *Ξένοιαστος καβαλάρης* (Easy rider, 1969), *Ζαμπρίσκι Πόιντ* (Zabriskie Point, 1970), *Φράουλες και αίμα* (The strawberry Statement 1970), συντίθεται μία «εικόνα» για την νεότητα και τα κινήματα αμφισβήτησης. Γίνεται προσπάθεια να συσχετιστούν τα πραγματικά γεγονότα με το νόημα που συγκροτούν οι φιλμικές αφηγήσεις και μέσα από αυτήν την διαδικασία ώσμωσης εξετάζονται τα σημεία ταύτισης με σκοπό την ανάδειξη του βαθμού στον οποίο είναι δυνατόν οι κινηματογραφικές ταινίες να αποτελέσουν την βάση μιας ολοκληρωμένης ανάλυσης και ερμηνείας.

Η μέθοδος που ακολουθείται είναι ποιοτική – ερμηνευτική. Κύριος άξονας της προσέγγισης των ταινιών είναι ο «ερμηνευτικός ρεαλισμός». Η ανάλυση των ταινιών επιχειρείται μέσα από τέσσερις θεματικές ενότητες: α. οι αιτίες που

προκάλεσαν και τροφοδότησαν το αίσθημα της δυσαρέσκειας των νέων, β. η διάχυση του αμφισβητησιακού κλίματος, γ. οι πολιτισμικές πρακτικές που συνέθεσαν την κουλτούρα της νεολαίας, δ. η συμβολή των πολιτισμικών εκφράσεων της νέας γενιάς στο φαινόμενο που καλείται «πολιτιστική επανάσταση».

Τελικώς, πράγματι οι τέσσερις επιλεγμένες κινηματογραφικές αναπαραστάσεις αποτελούν σημαντική βάση για μία ερμηνευτική προσέγγιση των γεγονότων. Η ανάλυση / ερμηνεία των πραγματικών γεγονότων, όπως αυτά εξηγήθηκαν από τους ερευνητές και όπως αποτυπώθηκαν στις ταινίες, αναδεικνύει τον σημαντικό βαθμό ταύτισης του λόγου και του «λόγου» των εικόνων, επιβεβαιώνοντας, ταυτόχρονα, την δυνατότητα των κινηματογραφικών εικόνων να επιτρέπουν εκτενή διερεύνηση των φαινομένων που αναπαριστούν.

Το εργασιακό άγχος και η επαγγελματική εξουθένωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης

Εισήγηση: Μαρία Καπέλλα, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
marakirc13@gmail.com

Επίβλεψη: Μαρία Δάρρα, Επίκουρη Καθηγήτρια, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
darra@aegean.gr

Περίληψη

Η πολυπλοκότητα των απαιτήσεων και το ευμετάβλητο του σύγχρονου εκπαιδευτικού περιβάλλοντος ασκούν επιδράσεις και στο έργο του εκπαιδευτικού ο οποίος στην προσπάθειά του να ανταποκριθεί σε αυτό συχνά καλείται να διαχειριστεί εξαιρετικά αγχογόνες καταστάσεις. Βασικός σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η μελέτη του εργασιακού άγχους και της επαγγελματικής εξουθένωσης εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα, η εργασία αποσκοπεί να διερευνήσει τις αντιλήψεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης αναφορικά με τα αίτια και τις πηγές προέλευσης του εργασιακού τους άγχους, τα επίπεδα της επαγγελματικής τους εξουθένωσης, καθώς και τον τρόπο (τους τρόπους) που οι μεταβλητές αυτές αλληλοεπιδρούν με ψυχικά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών και συγκεκριμένα με την αυτεπάρκεια των εκπαιδευτικών του δείγματος. Η επίτευξη του παραπάνω στόχου βασίζεται, τόσο στα στοιχεία της βιβλιογραφίας, όσο και στα αποτελέσματα εμπειρικής έρευνας η οποία ξεκίνησε τον Φεβρουάριο και ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 2017 με τη μέθοδο του ανώνυμου γραπτού ερωτηματολογίου το οποίο συμπληρώθηκε από 237 εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης των νομών Δωδεκανήσου και Κυκλάδων. Από τα αποτελέσματα της έρευνας προκύπτει ότι μεγαλύτερο άγχος στους εκπαιδευτικούς φαίνεται πως προκαλεί ο παράγοντας « η έλλειψη

βοήθειας από το κράτος», ενώ ακολουθούν οι παράγοντες «η αντιμετώπιση μαθητών με “δύσκολο” χαρακτήρα» και «η έλλειψη στήριξης από ειδικούς (ψυχολόγους κ.ά.). Ως λιγότερο αγχογόνοι παράγοντες παρουσιάζονται οι παράγοντες «η μη συμμετοχή στις αποφάσεις του σχολείου» και «η διαρκής κριτική από τους μαθητές μου». Σε σχέση με την επαγγελματική εξουθένωση προκύπτει, ότι οι ερωτηθέντες παρουσιάζουν χαμηλούς μέσους όρους επαγγελματικής εξουθένωσης και στις τρεις υποκλίμακες της κλίμακας Maslach (συναισθηματική εξάντληση, προσωπική επίτευξη και αποπροσωποποίηση) με βάση την οποία μετρήθηκαν τα επίπεδα της επαγγελματικής τους εξουθένωσης. Όσον αφορά στο θετικό μελετώμενο χαρακτηριστικό, την αυτεπάρκεια, οι συμμετέχοντες σημειώνουν αρκετά υψηλό ποσοστό με μέσο όρο 30,23 σε κλίμακα 10-40. Επίσης, προκύπτει ότι οι γυναίκες παρουσιάζουν υψηλότερους μέσους όρους στις τρεις υποκλίμακες της επαγγελματικής εξουθένωσης σε σχέση με τους άνδρες, ενώ παρουσιάζουν χαμηλότερο μέσο όρο όσον αφορά την αυτεπάρκεια. Επιπρόσθετα, οι μεταβλητές επαγγελματική εξουθένωση/ αυτεπάρκεια- φύλλο παρουσιάζουν ασθενή γραμμική συσχέτιση και άρα το φύλλο δεν διαδραματίζει σημαντικό ρόλο. Αναφορικά με τη σχέση των δημογραφικών παραγόντων με τις υπό εξέταση μεταβλητές τα αποτελέσματα έδειξαν ότι υπάρχει ασθενής γραμμική συσχέτιση, τόσο με την επαγγελματική εξουθένωση όσο και με την αυτεπάρκεια. Τέλος, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι εκπαιδευτικοί με υψηλότερα επίπεδα αυτεπάρκειας βιώνουν μικρότερα επίπεδα επαγγελματικής εξουθένωσης, με εξαίρεση την υποκλίμακα «συναισθηματική εξάντληση», όπου παρατηρείται μεγαλύτερος μέσος όρος σε εκπαιδευτικούς που δηλώνουν μέσο επίπεδο αυτεπάρκειας.

Ο θεσμός των πειραματικών σχολείων στην πορεία της ιστορίας

Εισήγηση: Κορωναίου Χριστίνα, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου

pre13081@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: , Καθηγητής Σοφός Αλιβίζος, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Isofos@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Η παρούσα πτυχιακή εργασία είναι βιβλιογραφική με τίτλο «Ο θεσμός των πειραματικών σχολείων στην πορεία της ιστορίας» μελετήθηκε με σκοπό αφ' ενός τη θεωρητική αποτύπωση των πειραματικών αλλαγών στην εκπαίδευση κατά τα προηγούμενα χρόνια και αφ' ετέρου την εξέταση των νομοθετικών παρεμβάσεων αναφορικά με τα πειραματικά σχολεία μέσα από τις σχετικές δημοσιεύσεις στο Φύλλο Εφημερίδος της Κυβερνήσεως. Ταυτόχρονα, οι αλλαγές και η διερεύνηση της επίδρασης των αλλαγών κατά την εκπαιδευτική πρακτική δεν συναντώνται απαραίτητα μόνο στον 21ο αιώνα, αλλά έχουν ως αφετηρία τους παλαιότερες εποχές. Μεταρρυθμιστικές κινήσεις σε διάφορες χώρες έχουν επιχειρήσει τη συστηματική λειτουργία πειραματικών σχολείων με στόχο τη μελέτη της επίδρασή τους και τη γενίκευση των συγκεκριμένων

χειρισμών στη συνήθη εκπαιδευτική πρακτική. Επιπλέον, καταγράφονται τα σημαντικότερα κατά τη γνώμη μου πειραματικά σχολεία που υπήρξαν κατά καιρούς και τις αλλαγές που αυτά υπέστησαν. Παράλληλα, πραγματοποιείται συνολική αποτίμηση της πειραματικής εκπαίδευσης. Στο ερευνητικό μέρος με την βοήθεια των ΦΕΚ γνωστοποιείται η κριτική αποτίμηση και επισκόπηση των αλλαγών μεταξύ των εκάστοτε περιόδων των πειραματικών σχολείων στην Ελλάδα έχοντας ως αφετηρία τα ΦΕΚ του 1967. Επιπρόσθετα, η πτυχιακή εργασία ολοκληρώνεται με προτάσεις για μελλοντικές έρευνες καθώς και προτάσεις για την εκπαιδευτική πρακτική και διοίκηση. Ανακεφαλαιώνοντας, τα πειραματικά σχολεία πρωτοεντοπίζονται στις αρχές του 20ου αιώνα σε χώρες του εξωτερικού αλλά και στην Ελλάδα. Παρά τις όποιες εναλλαγές μεταξύ διαφορετικού προσανατολισμού καθεστώτων κατά τη πορεία της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας, ο θεσμός των πειραματικών σχολείων δεν έχει υποστεί αρκετές αλλαγές, αλλά ούτε και παρεμβάσεις ως προς τα όργανα διοίκησης, με εξαίρεση μόνο τα χρόνια πριν το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Ωστόσο, δεν παρατηρείται κάποια επιστημονική μέτρηση της αξιολόγησης της συνεισφοράς των συγκεκριμένων σχολείων στην εκπαιδευτική πρόοδο. Σε κάθε περίπτωση, λόγω της γενικότερης σημαντικότητας των πειραματικών σχολείων, ο ρόλος τους στο εκπαιδευτικό σύστημα οφείλει να αναβαθμιστεί.

Παιδαγωγικές διαστάσεις του εξωτερικού χώρου των νηπιαγωγείων της πόλεως και των χωριών της Ρόδου

Εισήγηση: Μαρία Παπαμανώλη, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pse12165@rhodes.aegean.gr

Καλλιόπη Δωροθέα Πέπη, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pse12175@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Παναγιώτης Ι. Σταμάτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.,
Πανεπιστημίου Αιγαίου
stamatis@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Ο τρόπος διαμόρφωσης των χώρων του νηπιαγωγείου και οι συνθήκες που δημιουργούνται από τον τρόπο λειτουργίας του, αποτελούν παράγοντες που διαμορφώνουν τις διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ των νηπίων και μεταξύ των νηπίων με τον/την εκπαιδευτικό και το στυλ της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Γι' αυτό τον λόγο, ο εσωτερικός και ο εξωτερικός χώρος του νηπιαγωγείου αποτελεί αντικείμενο σοβαρής μελέτης από κοινωνικούς ψυχολόγους, παιδαγωγούς και αρχιτέκτονες. Επίσης, μεγάλη είναι η σημασία της προσεγμένης οργάνωσης του νηπιαγωγείου, γιατί αυτή επηρεάζει τη δυνατότητα της εύρυθμης λειτουργίας του, ικανοποιεί τις ανάγκες των παιδιών και καθορίζει την επιτυχία όλων των δραστηριοτήτων που διεξάγονται σε αυτό,

καθώς και τη μορφή των εμπειριών που θα αποκτήσουν τα νήπια. Τέλος ιδιαίτερη σημασία, πλέον, έχει αποκτήσει και ο χώρος της αυλής, ο οποίος μπορεί να αξιοποιηθεί με ποικίλους τρόπους, για να συμβάλει σε μια πολύπλευρη και διαθεματική διδασκαλία, στο σύγχρονο πλαίσιο της εκπαίδευσης.

Στην εργασία αυτή, η οποία αποτελεί έρευνα επισκόπησης, επιχειρείται η επιτόπια μελέτη όλων των εξωτερικών χώρων των νηπιαγωγείων της πόλεως και των χωριών της Ρόδου από παιδαγωγική άποψη, σε μια προσπάθεια παρατήρησης και αξιολόγησης των χώρων αυτών, προκειμένου να πραγματοποιηθεί αρχικά η καταγραφή τους και κατόπιν να διατυπωθούν προτάσεις για την καλύτερη αξιοποίησή τους.

**Τα δύο φύλα (πρέπει να) προέρχονται από δύο διαφορετικούς κόσμους;
Μύθοι και αλήθειες!**

Εισήγηση: Παρασκευή Φρυγανά, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pse14267@aegean.gr

Επίβλεψη: Διονύσιος Γουβιάς, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.,
Πανεπιστημίου Αιγαίου
dgouvias@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Ήδη από το Νηπιαγωγείο παρατηρούνται διαφορές στο παιχνίδι των δύο φύλων. Αξίζει να σημειωθεί πως η διαδικασία της κοινωνικοποίησης είναι σημαίνουσα διότι το σχολείο και η οικογένεια σε συνδυασμό και με άλλους φορείς κοινωνικοποίησης μούν καθημερινά το παιδί ανάλογα με το «φύλο» του, σε συμπεριφορές που είναι «κατάλληλες» γι' αυτό. Παρατηρείται ότι στερεότυπα υπάρχουν και στα εικονογραφημένα βιβλία, στα σχολικά εγχειρίδια και στα μαθήματα του σχολείου. Η παρούσα εισήγηση πραγματεύεται τα διάφορα πεδία μέσα από τα οποία δημιουργούνται ή αναπαράγονται στερεότυπα, με έμφαση στο οικογενειακό και το σχολικό περιβάλλον. Επίσης αναπτύσσει προβληματισμούς σχετικά το πως οι έμφυλοι ρόλοι στα σχολεία αντανakλούν τους αντίστοιχους ρόλους στην κοινωνία. Τέλος, προτείνονται κάποιες δράσεις σχετικά με το πως οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να αντιμετωπίζουν ισότιμα όλα τα παιδιά, και σε ποιο βαθμό οι γονείς πρέπει να συνεργάζονται με τους/τις εκπαιδευτικούς για τα ζητήματα αυτά, αλλά με το πως το κράτος θα πρέπει να παρέχει ένα σχολικό και μαθησιακό περιβάλλον απαλλαγμένο από κάθε είδους διάκριση.

Λογοτεχνία

Ο «Τιθωνός» του Κυριάκου Χαραλαμπίδη: μία διακειμενική ανάγνωση
Εισήγηση: Άννα Κογιάμη, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pre15101@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Λουίζα Χριστοδουλίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Π.Τ.Δ.Ε.,
Πανεπιστημίου Αιγαίου
xristod@Rhodes.Aegean.gr

Περίληψη

Το ποίημα «Τιθωνός» (Στη γλώσσα της Υφαντικής, 2012) αποτελεί μέρος μίας ευρύτερης σπουδής του Κυριάκου Χαραλαμπίδη, που αφορά τα ζεύγη: κάλλος/φθορά, νεότητα/γήρας, θάνατος/αθανασία, ενώ διαπιστώνεται πως ο πόνος για τη φθορά του σώματος και το υπαρξιακό άλγος του θανάτου, αλλά και της ομορφιάς, είναι θέματα που απασχολούν τόσο τους αρχαίους όσο και τους σύγχρονους ποιητές.

Ανατρέχοντας στον γνωστό μύθο του Τιθωνού και της Ηούς, θα επιχειρήσουμε να αναδείξουμε τα παραπάνω μοτίβα, καθώς και τα διακείμενα που συνδέουν τον «Τιθωνό» με τους δύο πρώτους στίχους της ραψωδίας ε΄ της Οδύσσειας του Ομήρου, τον ομηρικό «Ύμνο στην Αφροδίτη (Υ1. V)», το σαπφικό ποίημα: «Το ποίημα του Τιθωνού», το καβαφικό «Μελαγχολία του Ιάσωνος Κλεάνδρου. ποιητού εν Κομμαγηνή. 595 μ.Χ» και το ποίημα του Χαραλαμπίδη: «Ο στολισμός της Αφροδίτης».

“Ο κόσμος της Κύπρου” του Γ. Σεφέρη και του Α. Διαμαντή μέσα από την
αλληλογραφία και το έργο τους
Εισήγηση: Ζωή Μαγκαφά, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pre15126@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Λουίζα Χριστοδουλίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε.,
Πανεπιστημίου Αιγαίου
xristod@Rhodes.Aegean.gr

Περίληψη

Η γνωριμία των Γιώργου Σεφέρη (1900-1971) και Αδαμάντιου Διαμαντή (1900-1994) πραγματοποιήθηκε με αφορμή μια τυχαία συνάντησή τους στο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης, το 1953, στη Λευκωσία και στάθηκε η αφορμή για τη δημιουργία μιας βαθιάς μακρόχρονης και στέρεης φιλίας. Ο ζωγράφος Διαμαντής συντρόφευε τον ποιητή Σεφέρη στις περιπλανήσεις του και μαζί αναζητούσαν και ψηλάφισαν λεπτομέρειες του νησιού, εκείνα τα καλά κρυμμένα πολύτιμα

στοιχεία του τόπου. Μέσα από την αλληλογραφία τους (1953-1971) - αντάλλαξαν 70 τόσες επιστολές- και το έργο τους -ο μεν Σεφέρης στο Ημερολόγιο Καταστρώματος, Γ΄και ειδικότερα στο ποίημα «Λεπτομέρειες στην Κύπρο», ο δε Διαμαντής στο μνημειακό του έργο «Ο κόσμος της Κύπρου»- θα αναδείξουμε εικόνες από τις περιδιαβάσεις τους, με έμφαση στη λαϊκή παράδοση και τον λαϊκό πολιτισμό, καθώς και την αλληλουχία η οποία διέπει το ποιητικό και ζωγραφικό τους έργο, αντίστοιχα.

Λογοτεχνικές προσεγγίσεις σε παιδιά νηπιαγωγείου και δημοτικού. Συγκλίσεις και αποκλίσεις. Μια πρόταση

Εισήγηση: Σταμουλία Μαστροκώστα, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου,
pse13121@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Γιάννης Σ. Παπαδάτος, Επίκουρος καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.,
Πανεπιστημίου Αιγαίου
jpapadatos@aegean.gr

Περίληψη

Υπάρχουν απόψεις σχετικά με την λογοτεχνική ανάγνωση που θα μπορούσαμε να τις κατατάξουμε σε δύο μεγάλες κατηγορίες: εκείνες που λαμβάνουν υπόψη τους την ηλικία του παιδιού και τη συγκεκριμένη ανταπόκρισή του απέναντι στα κείμενα και θα λέγαμε ότι συμφωνούν μάλλον με την αναπτυξιακή ψυχολογία και απόψεις που συνδέουν την ανταπόκριση του παιδιού στη λογοτεχνία με την αναγνωστική ιστορία και την προσωπική ανταπόκριση ανεξάρτητα από την ηλικία του. Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερόμενα πραγματοποιήθηκαν δύο διδασκαλίες λογοτεχνίας σε δύο τάξεις: νηπιαγωγείου και Δ΄ δημοτικού. Η υπόθεσή μας είχε σχέση με την ανταπόκριση των παιδιών τόσο σε συνάφεια με την ηλικία τους όσο κυρίως με την αναγνωστική τους ιστορία. Οι ερωτήσεις δε προς τους μαθητές και τις μαθήτριες και των δύο ηλικιών, καθώς και οι δραστηριότητες, ήταν οι ίδιες, ώστε τα αποτελέσματα της σύγκρισης να είναι ευδιάκριτα και οι τυχόν ομοιότητες αλλά και διαφοροποιήσεις να είναι σαφείς και συγκεκριμένες.

Η υπόθεσή μας επαληθεύτηκε. Σε κάθε περίπτωση οι απαντήσεις των νηπίων στη μεγαλύτερή τους πλειονότητα αναδύονταν αφενός από τα χαρακτηριστικά της ηλικίας τους αφετέρου -κι εδώ είναι το σημαίνον- από τα βιώματά τους και την αναγνωστική τους ιστορία. Παιδιά με πιο πλούσια αναγνωστική ιστορία από τις δύο ηλικίες έδειχναν στις απαντήσεις τους να είναι περίπου στο ίδιο εννοιολογικό και σημασιολογικό επίπεδο. Μια τέτοια διαπίστωση, νομίζουμε ότι σε μια υποθετική τάξη με διαφορετικές ηλικίες θα υπήρχε ένας δίαυλος μεταβίβασης εμπειριών και ο αναγνωστικός ορίζοντας των παιδιών, κυρίως εκείνων με μικρή αναγνωστική ιστορία, θα εμπλουτιζόταν ανεξάρτητα από ηλικία.

Συνεπώς, η πρόταση η οποία προκύπτει, εισάγει μια καινοφανή άποψη που αν επαληθευτεί στην πράξη καθώς η λογοτεχνία δεν προτάσσει γνώσεις, θα μπορούσε στο πρόγραμμα του σχολείου να προσφέρεται σε διαταξικά σχήματα για αλληλεπίδραση της εμπειρίας και του βιώματος των παιδιών διαφορετικών ηλικιών με στόχο τον εμπλουτισμό τους αναγνωστικού τους ορίζοντα.

Ο χρυσός μύθος του Νίκου Νικολαΐδη: μία ανάγνωση
Εισήγηση: Βασίλης Σιαφάκας, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pre13161@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Λουίζα Χριστοδουλίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Π.Τ.Δ.Ε.,
Πανεπιστημίου Αιγαίου
xristod@Rhodes.Aegean.gr

Περίληψη

Η παρούσα εργασία αποτελεί μία μελέτη της συλλογής πεζοτράγουδων του Νίκου Νικολαΐδη Ο χρυσός μύθος. Συγκεκριμένα, μελετήσαμε τα κυρίαρχα θέματα-μοτίβα που ανιχνεύονται στα εν λόγω πεζοτράγουδα: τον χαιρετισμό στους Πρωτόπλαστους, την εξέλιξη της κοινωνίας και των ανθρωπίνων σχέσεων, την πορεία του Θεανθρώπου, το σύμβολο του κρίνου και τη σημασία του, τη σύγκρουση παγανιστικού αντρικού ιδεώδους & μητρικού χριστιανικού προτύπου, το πέτρωμα στον χρόνο, τον εκπληρωμένο & ανεκπλήρωτο έρωτα. Παράλληλα, μέσα από αυτήν τη μελέτη, αναδύθηκαν οι σχέσεις συνοχής της συλλογής των πεζοτράγουδων, εφόσον προσεγγίσαμε το κείμενο με ολιστικό και όχι με αποσπασματικό τρόπο.

Προσεγγίσεις σε διηγήματα του Νίκου Νικολαΐδη: χαρακτήρες και μοτίβα
Εισήγηση: Σιδέρη Εβελίνα, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pre15189@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Λουίζα Χριστοδουλίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Π.Τ.Δ.Ε.,
Πανεπιστημίου Αιγαίου
xristod@Rhodes.Aegean.gr

Περίληψη

Μία από τις πιο ενδιαφέρουσες πλευρές του συγγραφικού του έργου του Νίκου Νικολαΐδη είναι τα διηγήματά του. Στην εργασία μας θα μας απασχολήσουν οι

θεματικοί άξονες γύρω από τους οποίους κινείται ο συγγραφέας και οι οποίοι αφορούν τα δίπολα ζεύγη: όνειρο/πραγματικότητα, ερωτικά πάθη/ανικανοποίητοι έρωτες, θάνατος/μεταφυσική. Παράλληλα, δεδομένου ότι το έργο του διακρίνεται για την ψυχαναλυτική γραφή μέσω της οποίας σκιαγραφούνται οι ήρωες και οι ηρωίδες του, μας ενδιαφέρει, επιπλέον, να εστιαστούμε στην κειμενική κατασκευή των χαρακτήρων που σύμφωνα με την Νικολαίενα απηχούν κάποιο αντίκρισμα από την καθημερινότητα. Μέσα από τη μελέτη του διηγηματικού έργου του Νικολαΐδη διαπιστώνεται η επαλήθευση της θεωρίας της, διότι οι χαρακτήρες του Νικολαΐδη δεν είναι δομημένοι με τυχαίο τρόπο, αφού ακόμη και ένα φαινομενικά απλό όνομα συνιστά έναν συμβολισμό, ενώ παράλληλα ικανοποιούν και τη συνθήκη περί κειμενικών κατασκευών εφόσον είναι γραμμένοι μία φορά και για πάντα στο χαρτί.

Ο “Διόνυσος” του Κυριάκου Χαραλαμπίδη
Εισήγηση: Ζωή Τσέντη, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pre14186@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Λουίζα Χριστοδουλίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Π.Τ.Δ.Ε.,
Πανεπιστημίου Αιγαίου
xristod@Rhodes.Aegean.gr

Περίληψη

Η καταφυγή στον μύθο είναι μία από τις σταθερές στην ποίηση του Κυριάκου Χαραλαμπίδη με ποικίλες επιστρωματώσεις και εξακτινώσεις. Με τη συμβολή της μυθικής μεθόδου θα επιχειρήσουμε την ανάδειξη των συμβολικού υποστρώματος του εν λόγω ποιήματος. Επιπλέον, μας ενδιαφέρουν τα περικειμενικά στοιχεία που αφορούν το μότο του ποιήματος και ο λεξιλογικός πλούτος, απόλυτα συνταιριασμένος με τις παραστατικές εικόνες, που λειαίνει τα πράγματα.

Δεδομένης της δήλωσης του ίδιου του ποιητή πως η ποίηση έχει να κάνει με τη γνώση του εαυτού, η εντύπυσή μας αφορά και στην ανάδειξη της αυτοαναφορικότητας αλλά και στη διακειμενική συνομιλία του με τους Αριστοφάνη και Διονύσιο Σολωμό. Παράλληλα, ο θεολογικός συγκρητισμός μεταξύ Χριστιανισμού και Παγανισμού θα συμβάλει στο ξεκλείδωμα των πολύσημων συμβολισμών του θεού Διόνυσου.

Διεπιστημονικές προσεγγίσεις

1. Τ.Π.Ε.-Γλώσσα

Αποτελέσματα από τη χρήση τρισδιάστατων εκπαιδευτικών παιχνιδιών για την διδασκαλία εννοιών της Μελέτης του Περιβάλλοντος σε μαθητές της Γ' τάξης

Εισήγηση: Ειρήνη Μαλλιά, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pre12133@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Εμμανουήλ Φωκίδης, Λέκτορας, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
fokides@aegean.gr

Περίληψη

Η εργασία διερευνά κατά πόσο τα ηλεκτρονικά παιχνίδια συμβάλλουν στην κατανόηση εννοιών της Μελέτης του Περιβάλλοντος της Γ' τάξης του δημοτικού. Για το λόγο αυτό, διεξήχθη μελέτη διάρκειας πέντε εβδομάδων, σε δυο σχολεία της Καλύμνου, με συνολικά 54 συμμετέχοντες μαθητές, χωρισμένους σε τρεις ίσες ομάδες. Η πρώτη διδάχθηκε συμβατικά, η δεύτερη διδάχθηκε τις έννοιες μέσα από ηλεκτρονικά παιχνίδια και η τρίτη διδάχθηκε μέσα από τα παιχνίδια σε συνδυασμό με το εποικοδομητικό διδακτικό μοντέλο. Οι επιδόσεις των μαθητών αξιολογήθηκαν με φύλλα αξιολόγησης. Από την ανάλυση των δεδομένων προέκυψε ότι οι μαθητές που διδάχθηκαν με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια σημείωσαν καλύτερες επιδόσεις σε σχέση με τους μαθητές της συμβατικής ομάδας, ενώ η τρίτη ομάδα υπερέιχε της δεύτερης μόνο στο delayed post-test. Επίσης, οι εντυπώσεις των μαθητών από την διδασκαλία με τα παιχνίδια ήταν ιδιαίτερα θετικές, κάτι που δίνει το ερέθισμα για περαιτέρω μελέτη του θέματος.

2. Τ.Π.Ε.-Μαθηματικά

Διδασκαλία μαθηματικών εννοιών με τη χρήση εκπαιδευτικών παιχνιδιών.

Αποτελέσματα από πιλοτική εφαρμογή

Εισήγηση: Αναστασία Σαββάτη, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pre13156@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Εμμανουήλ Φωκίδης, Λέκτορας Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
fokides@aegean.gr

Περίληψη

Η παρούσα εργασία παρουσιάζει τα αποτελέσματα από τη διδασκαλία εννοιών των Μαθηματικών της Δ' τάξης δημοτικού με τη χρήση ψηφιακών παιχνιδιών, σχεδιασμένων στο πρόγραμμα Kodu της Microsoft. Το γνωστικό

αντικείμενο επιλέχθηκε γιατί ένα σημαντικό ποσοστό των μαθητών αντιμετωπίζει προβλήματα σε αυτό. Τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, από την άλλη πλευρά, είναι συμβατά με τις δεξιότητες και εμπειρίες των μαθητών. Για να συγκριθούν τα αποτελέσματα, δημιουργήθηκαν τρεις ομάδες μαθητών. Η πρώτη διδάχθηκε συμβατικά, η δεύτερη μόνο με τα παιχνίδια και η τρίτη με την ενεργό συμμετοχή του εκπαιδευτικού και με τα παιχνίδια. Συμμετείχαν 60 μαθητές και πραγματοποιήθηκαν τρεις διδακτικές παρεμβάσεις. Δεδομένα συλλέχθηκαν με φύλλα αξιολόγησης και με ερωτηματολόγιο εντυπώσεων. Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων, προέκυψε ότι η ομάδα που διδάχθηκε με τα παιχνίδια και την ενεργό συμμετοχή του εκπαιδευτικού, ξεπέρασε τις άλλες ομάδες σε αρκετές περιπτώσεις. Τα αποτελέσματα τονίζουν την ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης του θέματος.

3. Ειδική αγωγή-Τ.Π.Ε.-Μαθηματικά

Πρόγραμμα εκμάθησης μαθηματικών μέσω των Νέων Τεχνολογιών: Μελέτη περίπτωση μαθητή με ήπια νοητική υστέρηση και νευρική ανορεξία
Εισήγηση: Σοφία Χαϊτόγλου, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
sophiachait@gmail.com

Επίβλεψη: Ασημίνα Τσιμπιδάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
tsimpidaki@rhodes.aegeangr

Περίληψη

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται το σχεδιασμό, τη δημιουργία και την εφαρμογή ενός πρότυπου προγράμματος εκμάθησης μαθηματικών μέσω της χρήσης των Νέων Τεχνολογιών, με στόχο την μαθηματική και την κοινωνική ανάπτυξη ενός παιδιού με συννοσηρότητα ήπιας νοητικής υστέρησης και νευρικής ανορεξίας. Η μελέτη συνιστά μία ποιοτική έρευνα και συγκεκριμένα, μία μελέτη περίπτωσης ενός αγοριού 8 ετών. Το παιδί της μελέτης ζει σε ένα ακατάλληλο και στερητικό οικογενειακό περιβάλλον, είναι υπό επίβλεψη κοινωνικού λειτουργού και παρακολουθεί πρόγραμμα εκπαίδευσης και δημιουργικής απασχόλησης σε Κέντρο Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας. Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε συμμετοχική παρατήρηση, που υλοποιήθηκε σε 25 συναντήσεις με το παιδί. Η αξιολόγηση του προγράμματος σε γνωστικό και συναισθηματικό επίπεδο έχει διττή ανάλυση, επεξήγηση αλλά και θέαση: Εάν η αξιολόγηση του προγράμματος εκτιμηθεί μέσα από τους δείκτες επιτυχίας του γενικού αναλυτικού προγράμματος το παιδί δεν ανταποκρίθηκε στην εκμάθηση του επιπέδου των μαθηματικών της Β' τάξης δημοτικού, αλλά και ενός μεγάλου μέρους της Α' δημοτικού, μολονότι έμαθε να διακρίνει τους αριθμούς από το 1 έως το 30, να εκτελεί απλές πράξεις πρόσθεσης και αφαίρεσης με διψήφιους αριθμούς. Εάν η αξιολόγηση γίνει με βάση την προσαρμογή του μαθητή στο κοινωνικό περιβάλλον, τότε μέσω του

προγράμματος έγιναν σημαντικά βήματα προς τη βελτίωση του παιδιού τόσο στο να επικοινωνεί με συνομήλικους στο σχολείο όσο και να συμμετέχει στο πρόγραμμα με μεγάλη χαρά και κάθε φορά ένωθε μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση για τις ικανότητες του και τις γνώσεις του. Επίσης, αναδείχθηκε ότι η ποικιλία δραστηριοτήτων και ο συνδυασμός της γνώσης με τα ενδιαφέροντα του παιδιού συμβάλλουν, ώστε να βελτιωθεί σε γνωστικό και κοινωνικό επίπεδο.

4. Μαθηματικά-Παιδαγωγικά

Μετασχηματίζοντας το επιτραπέζιο παιχνίδι «ΕυρωΑξιόπολη» με χρήση ποσοστών και επιτοκίων για «οικονομική κρίση» και άλλες «κρίσεις»

Εισήγηση: Αικατερίνη Βαμβουλή, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
Λυσγάρη Καλλιόπη, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου

pre13102@rhodes.aegean.gr

Παπακυριακού Φλώρα, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου
Στεργίου Αθανάσιος, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου

pre12199@rhodes.aegean.gr

Στεφάνου Ιωάννα, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου

pre13222@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Μοσκοφόγλου-Χιονίδου Μαρία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου

mchionidou@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Η θεωρία της Εμπλαιομένης Μάθησης, η θεωρία της Δραστηριότητας και Επιστημολογικές προκλήσεις υποστήριξαν θεωρητικά την κατασκευή ενός επιτραπέζιου παιχνιδιού της Ευρω-Αξιο-Πολης στο μάθημα της Εφαρμοσμένης Διδακτικής των Μαθηματικών, με σκοπό αυτό να αποτελέσει διδακτικό υλικό για εφαρμογή σε τάξεις των Μαθηματικών.

Στο σχεδιασμό του παιχνιδιού πέραν της έννοιας των ποσοστών και επιτοκίων, είχαν ενταχθεί προς χρήση και όροι οικονομικοί σχετικά με την αιφόρο ανάπτυξη -οικονομική κρίση δίνοντας έμφαση στις κοινωνικο-πολιτισμικές αξίες.

Βασικός σκοπός της Ευρω-Αξιο-Πολης είναι να χρησιμοποιηθεί ως διδακτικό υλικό το οποίο να δίνει νόημα και σημασία στα ποσοστά και επιτόκια «πλαισιώνοντάς τα» με σύγχρονες βιωματικές κοινωνικοπολιτικές καταστάσεις, γεγονός το οποίο φάνηκε ότι επιτεύχθηκε ως ένα βαθμό σε ορισμένους/ες από τους 40 τελειόφοιτους φοιτητές/τριες και 19 μαθητές/τριες Στ' Δημοτικού στους

οποίους έγινε ποιοτική έρευνα μετά την ενασχόλησή τους με την Ευρω-Αξιό-Πολη . (Μοσκοφόγλου- Χιονίδου Μ. 2013, 2012, 2012).

Φοιτητές/τριες οι οποίοι/ες είχαν ασχοληθεί με την ΕυρωΑξιόπολη και συμμετείχαν με εισήγηση στο 1ο συνέδριο Προπτυχιακών φοιτητών/τριών των Παιδαγωγικών Τμημάτων της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών, παρουσίασαν παραδείγματα επέκτασης του παιχνιδιού στις εξής θεματικές: Σύμπαν, Αρχαιολογία, Μετανάστευση. Ενδεικτικά παρουσιάζουμε τα παρακάτω στοιχεία της επέκτασης αυτής και αναφέρουμε ότι κριτές του παιχνιδιού ανέφεραν ότι: Δεν οδηγεί στην παραγωγή», «Κατευθύνει τους μαθητές προς τη λήψη συγκεκριμένων αποφάσεων», «Εμφανίζει στοιχεία χρηστομάθειας», «Ο τρόπος που χρησιμοποιούνται οι δυνάμεις «παραβιάζει» τη σύμβαση γραφής τους: αν ο αριθμός που βρίσκεται μπροστά από τη δύναμη του 10, τότε πρέπει ο α να είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 1 και μικρότερος του 10.

Επιστημονική έρευνα θα φωτίσει θέματα Επιστημολογίας των Μαθηματικών, Κοινωνιολογίας και Φιλοσοφίας της Εκπαίδευσης τα οποία αναδύονται από την κατασκευή αυτού του εκπαιδευτικού υλικού από φοιτητές/τριες της Σχολής των Ανθρωπιστικών Σπουδών μας.

5. Λαογραφία-Παιδαγωγικά

Η συμβολή των δασκάλων στη διάδοση των εθίμων της Απειράνθου Νάξου

Σεβαστή Γαλανη, Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου

pre13020@aegean.gr

Γεώργιος, Κατσαδωρος Επίκουρος Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Αιγαίου

katsadoros@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Η κ. Γαλάνη ξεκίνησε την παρουσίασή της με τους λόγους επιλογής του συγκεκριμένου θέματος, δηλαδή την παλαιά πλέον σχέση ανάμεσα στη λαογραφία και την εκπαίδευση, αλλά και την προσωπική της σχέση με το γενέθλιο χώρο. Αναφέρθηκε στη συνέχεια στα περιεχόμενα της έρευνάς της: Το θεωρητικό μέρος αναφέρεται στις κοινωνικές και οικονομικές δομές της περιοχής, σύμφωνα με την προσέγγιση του Μ. Γ. Μερακλή στην Ελληνική Λαογραφία. Επίσης δίνεται συνοπτική περιγραφή των εθιμικών εκδηλώσεων (γιορτή της Πληθερής, κουδουνάτοι και λαϊκή ποίηση) που επιλέχθηκαν να μελετηθούν, όπως προβάλλονται μέσα από το τοπικό Δημοτικό Σχολείο. Το ερευνητικό μέρος (ποιοτική έρευνα) περιλαμβάνει δομημένες συνεντεύξεις εκπαιδευτικών που έχουν υπηρετήσει ή ακόμα υπηρετούν στο σχολείο. Ακολουθεί η ανάδειξη και παρουσίαση του τρόπου που προβάλλονται τα τρία προαναφερθέντα έθιμα μέσα από τη σχολική πράξη. Επιπλέον παρουσιάζονται ενδεικτικά μερικές από τις ερωτήσεις προς τους εκπαιδευτικούς, οι οποίες

μαγνητοσκοπήθηκαν και απομαγνητοφωνήθηκαν, προκειμένου να οδηγηθούμε στα τελικά συμπεράσματα.

6. Παιδαγωγικά-Ψυχολογία-Θέατρο

Παιδικό ή παιδ-αγωγικό θέατρο;

Εισήγηση: Μάρω Μπαχούμα-Παπαδάκη, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
pse13166@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Καθηγήτρια Έλενα Θεοδωροπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου
theod@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Η παρούσα εισήγηση επιχειρεί την ανίχνευση στοιχείων διδακτισμού/παιδαγωγισμού στο παιδικό θέατρο διατυπώνοντας προβληματισμό σχετικά με την αναθεώρηση της φιλοσοφίας του θεάτρου που απευθύνεται σε ανήλικο κοινό, εφόσον αυτό θέλει να αποτελέσει εμπειρία αναζήτησης και ανανοηματοδότησης εννοιών, καλλιεργώντας έναν αναστοχαστικό τρόπο σκέψης στα παιδιά. Στην εισήγηση περιλαμβάνονται, αρχικά, ορισμοί βασικών εννοιών και ανάλυση σημαντικών παραμέτρων για την κατανόηση του αντικειμένου, όπως αναφορά στην πορεία του δυτικού θεάτρου από τον 20ο αιώνα έως σήμερα, ορισμοί του θεάτρου και του δραματικού κειμένου, καθώς και μια κατηγοριοποίηση των ειδών και των μορφών του θεάτρου με έμφαση στο θέατρο που απευθύνεται σε ανήλικο κοινό. Στη συνέχεια, παρατίθεται σύντομη ιστορική αναδρομή των παιδικών θεατρικών σκηνών στη Ελλάδα, με παραθέσεις στο ρεπερτόριό τους. Ακολουθεί αναφορά στο σχολικό θέατρο ως βασική υποκατηγορία του παιδικού θεάτρου, καθώς και γενικές παρατηρήσεις για το θέατρο στην εκπαίδευση. Στη συνέχεια προτείνεται προσέγγιση της παιδαγωγικής του παιδικού θεάτρου μέσα από την παρουσίαση βασικών παραμέτρων του (όπως η θεματική, τα πρότυπα, η ιδεολογία, το ύφος, η γλώσσα, η έκφραση και η πρόσληψη του σκηνικού θεάματος) υπό το φως του ερευνητικού ερωτήματος που αφορά στην ανάπτυξη – ρητή και άρρητη- στοιχείων διδακτισμού.

7. Φιλοσοφία-Λογοτεχνία

Ανα/αποκαλύπτοντας φιλοσοφικά στοιχεία σε λογοτεχνικά κείμενα: από τα Χάι Κου του Σεφέρη στο Παραμύθι του Γκαίτε

Εοσήγηση: Σοφία Ζαχαράτου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου
pse14064@rhodes.aegean.gr

Νίκος Σέγκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου
pse14226@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Καθηγήτρια Έλενα Θεοδωροπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου
Αιγαίου
theod@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Η φιλοσοφική προσέγγιση ενός λογοτεχνικού κειμένου κατά κανόνα προσπαθεί να διεισδύσει και να ανατρέψει τις αναμενόμενες προσδοκίες και φαίνεται πολλές φορές να υπερβαίνει τις αντοχές & τα όρια του κειμένου. Από την άλλη, η Λογοτεχνία ενισχύει και επιτρέπει την ανάπτυξη της φιλοσοφικής προσέγγισης, καθώς αναδεικνύει σειρά σημαντικών φιλοσοφικών ερωτημάτων που ενσωματώνονται στα κείμενα. Στην παρούσα εργασία επιχειρούμε να εντοπίσουμε τόσο στη συλλογή «Ποιήματα με ζωγραφιές σε μικρά παιδιά» του Γιώργου Σεφέρη όσο και στο «Παραμύθι» του Johann Wolfgang Goethe στοιχεία που είναι περισσότερο ή λιγότερο φιλοσοφικά ή ενισχύουν τον/την εκπαιδευτικό στο να ακολουθήσει μια φιλοσοφική προσέγγιση. Εφαρμόζεται σειρά κριτηρίων που αφορούν στην αναγνώριση φιλοσοφικών στοιχείων σε λογοτεχνικό κείμενο & επιχειρείται να κατανοηθεί ο ρόλος τους στην οικοδόμησή του καθώς και στη διαμόρφωση του εννοιολογικού του ορίζοντα.

8. Φιλοσοφία-Παιδαγωγική

Η συζήτηση στο Νηπιαγωγείο : καλή πρακτική, συνήθεια ή ψευδο- ανάγκη;
(από την παιδαγωγική στη φιλοσοφία)

Εισήγηση: Μιλτιάδης Αγγελίδης, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου
Ελένη Παλάβα, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου
pse15174@rhodes.aegean.gr

Πέτρος Τσιμπερόπουλος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου
pse14298@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Καθηγήτρια Έλενα Θεοδωροπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου
Αιγαίου
theod@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Τα τελευταία χρόνια είναι φανερή μια ολοένα & συστηματικότερη προσπάθεια αλλαγής των εκπαιδευτικών συνηθειών, εφόσον από τον παραδοσιακό μονόλογο κατευθυνόμαστε σε μια διδασκαλία περισσότερο ενεργητική, περισσότερο διαλογική και διαδραστική. Στην προσπάθεια αυτή, θεωρούμε ότι σημαντικό ρόλο μπορεί να διαδραματίσει η φιλοσοφία και οι φιλοσοφικές πρακτικές, ακόμα περισσότερο εάν το κέντρο βάρους είναι ο διάλογος, ο οποίος συνδέεται εγγενώς με την ίδια την ιστορία της φιλοσοφίας και τη μεθοδολογία της. Στην παρούσα εισήγηση επιχειρούμε να επεξεργαστούμε τα παρακάτω ερωτήματα: Ποια είναι τα κριτήρια προκειμένου να αναγνωρίσουμε τις διαφορετικές μορφές συζήτησης στην τάξη; Πότε έχουμε πραγματικά συζήτηση μέσα στην τάξη και όχι ψευδο-συζήτηση; Ποια είναι τα φιλοσοφικά στοιχεία που μας επιτρέπουν να κάνουμε έλεγχο της διαδικασίας; Ποια σημασία έχει για την εκπαιδευτική διαδικασία η συστηματική φροντίδα για την ανάπτυξη διαλόγου μέσα στην τάξη; Πώς η παρέμβαση της φιλοσοφίας διευκολύνει την παραπάνω προσπάθεια;

**Από μια ηθική οπτική γωνία: η περίπτωση του σχολείου μέσα από ένα κείμενο
του Philippe Meirieu**

**Εισήγηση: Άρτεμις Βλαμούλη, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου
pse13026@rhodes.aegean.gr**

**Άγγελος Κυριαζής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου
pse13096@rhodes.aegean.gr**

**Επίβλεψη: Καθηγήτρια Έλενα Θεοδωροπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου
Αιγαίου
theod@rhodes.aegean.gr**

Περίληψη

Το πεδίο της ηθικής, από την άποψη της φιλοσοφίας, είναι ιδιαίτερα πολύπλοκο: εκεί η φιλοσοφία, ασκώντας λειτουργία διερευνητική, όσο και συνθετική, επιχειρεί να διατυπώνει ερωτήματα αλλά και να διαμορφώνει θεωρίες για τον τρόπο ζωής των ανθρώπων μέσα από την κατανόηση της έννοιας και των μορφών και των ορισμών της ηθικής. Μέσα στο πεδίο αυτό εντοπίζουμε τόσο την ηθική στην/της εκπαίδευση/ς όσο και την επαγγελματική ηθική που περιγράφει/αναλύει την κοινή ζωή όλων όσων εμπλέκονται στις εκπαιδευτικές διαδικασίες. Στο χώρο του σχολείου, τόσο η μελέτη του πεδίου της ηθικής όσο και η ανάπτυξη της φιλοσοφικής έρευνας φαίνεται να είναι κρίσιμες, εφόσον η σχολική πράξη γίνεται κατανοητή κυρίως ως πράξη ηθική. Οι εκπαιδευτικοί καλούνται να επεξεργαστούν την προσωπική τους ηθική και να διαμορφώσουν μία ηθική που θα ανταποκρίνεται στις πολλαπλές ανάγκες της εκπαιδευτικής λειτουργίας. Η παρούσα εισήγηση επιχειρεί να διακρίνει ενδεικτικά τα παραπάνω ζητήματα μέσα από το άρθρο του Philippe Meirieu, «Παιδαγωγική και Καινοτομία: το Σχολείο, οι Στόχοι του και τα Δρώντα Υποκείμενά του», το οποίο αναφέρεται διεξοδικά στη ζωή των μαθητών/τριών μέσα στο σχολείο αλλά και στο ρόλο του σχολείου σήμερα, υπερασπίζοντάς τον & αναδεικνύοντας ηθικές πτυχές του σε μία εποχή πολλαπλών κινδύνων και προκλήσεων.

**Παρατηρώντας τα παιδιά να συζητούν: ποιες γέφυρες προς τη φιλοσοφία με
παιδιά;**

Εισήγηση: Καλιγγέρη Κατερίνα, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου
pse14076@rhodes.aegean.gr

Κολιού Σεβαστή, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου
pse15288@rhodes.aegean.gr

Μπέλια Παναγιώτα, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου
pse15153@rhodes.aegean.gr

Επίβλεψη: Καθηγήτρια Έλενα Θεοδωροπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου
Αιγαίου
theod@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Σκοπός της εργασίας είναι καταρχήν να αναδειχθεί η σημασία της συζήτησης στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, επιχειρώντας επιπλέον τη σύνδεση με τη φιλοσοφία. Η ορμή των παιδιών να ρωτούν, ο τρόπος με τον οποίο ρωτούν και συνάμα συζητούν ή επιθυμούν ή προσπαθούν να συζητήσουν, πείθουν ότι είναι χρέος της εκπαίδευσης να ανακαλύψει και να αποκαλύψει την παιδαγωγική δυναμική της συζήτησης όσο το δυνατό συστηματικότερα. Παράλληλα, η δυναμική αυτή κρατά ισχυρό φιλοσοφικό χαρακτήρα είτε ως προς τα ερωτήματα που θέτουν τα παιδιά είτε ως προς τον τρόπο με τον οποίο παραλαμβάνονται τα ερωτήματα από τον/την εκπαιδευτικό και διενεργούνται οι συζητήσεις. Θα παρουσιαστούν ενδεικτικά συμπεράσματα από παρατηρήσεις συζητήσεων σε περιβάλλον τάξης στη βάση συγκεκριμένης κλείδας. Προς διερεύνηση είναι το εάν οι νηπιαγωγοί εξασφαλίζουν, κατά το μάλλον ή ήττον συνειδητά, τις προϋποθέσεις εκείνες που θα επιτρέψουν την κατά αρχήν δυνατότητα ανάπτυξης μορφών συζήτησης.

Για το Video « EduTopia 2017 », δείτε εδώ:

<https://www.youtube.com/watch?v=cSiJ5FSbCXc>















E
d
U
t
o
p
i
a

ΠΡΩΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ

ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ &
ΦΟΙΤΗΤΩΝ
2016-2017

Των Παιδαγωγικών Τμημάτων
Της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών

Σ.Α.Ε.

Παν/μιο Αιγαίου

13 Μαΐου 2017

Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων

Κτίριο Κλεόβουλος



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

- **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**
- **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**
- **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**
- **ΜΕΤΑΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ**
- **ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ**
- **ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ**
- **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ**
- **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ (e-Learning)**
- **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ**
- **ΕΘΝΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ**
- **ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ**
- **ΘΕΡΙΝΑ ΣΧΟΛΕΙΑ**
- **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+ & ERASMUS MUNDUS**
- **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ**
- **ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ**
- **ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ**
- **ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ**
- **ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ**



